

סביבה עירונית כסנן התנהגותי – סיקסקים מראים יותר אומץ כלפי אדם ותן כאשר נמצאים

בישובים

מיקי בר-זיו, אור שפיגל המחלקה למדעי החיים, בית הספר לזואולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב

<mailto:Mikibarziv@gmail.com>

בעקבות גדילת האוכלוסייה האנושית, משתנים פניהם של בתי גידול רבים כדי להתאים לאורח החיים האנושי. בעוד מחקרים רבים עסקו בנושא של הקטנת המגוון הביולוגי הנוצרים בעקבות שינויים אלו, לא הרבה מחקרים עסקו בהבדלים התוך מיניים שיכולים להיווצר וההשלכות שיגרמו מכך. מעבר לנזקים האקולוגים שהרס בית גידול גורם, הוא בנוסף יכול להקטין את המגוון ההתנהגותי התוך מיני, וכך לתת העדפה לתכונות אופי המשתייכות לקרבת בני אדם. למרות שעל פניו, שינויים אלה נראים חיוביים כלפי בעל החיים שהצליחו להתאקלם לסביבת האדם, הם יכולים להוות מכשול עתידי לשרידות הפרט והאוכלוסייה. סביבת אדם משתנה במהירות, ואם המגוון ההתנהגותי של בעל החיים מצטמצם לתכונות המתאימות לסביבת האדם, יהיה לאוכלוסייה זו קושי להתאקלם מחדש כשהסביבה תשנה את פניה שוב. מינים רבים של ציפורים דוגרי קרקע מושפעים בצורה שלילית משינויים אלו, אך סיקסקים לעומת זאת מצליחים לשגשג ולהתאקלם אליהם. במחקר זה בחנתי אם הצלחתם של הסיקסקים נובעת משינוי התנהגותי הנוצר בעקבות התאקלמות לסביבה האנושית, וכיצד שינויים התנהגותיים אלו משפיעים על תגובה לאיום שמתקרב. בחנתי אם סיקסקים מראים צורות שונות של התנהגות בריחה מאיום כתלות בבית גידול שבהם נמצאים, האם תכונה זאת עקבית והאם היא משתנה בין סוגי איום שונים) אדם לעומת תן שמתקרב). בכלליות, מצאתי שבבתי גידול יותר עירוניים סיקסקים מראים תכונות התנהגות אמיצות יותר מבתי גידול אחרים גם לאדם וגם לתן, בכך שמאפשרים לשני סוגי האיום להתקרב יותר, בורחים למרחק קצר יותר ומעדיפים לברוח רגלית במקום לעוף. תכונה התנהגותית זאת נמצאה גם כעקבית בבדיקות חוזרות על אותו הפרט, ומרמזת כי התכונה עצמה בעלת השפעה על בחירת בית הגידול. בכך שמצאתי שסיקסקים מאפשרים להתקרב יותר בסביבה עירונית בלי קשר לסוג האיום, זה יכול לרמז על מכשול התנהגותי שנובע מבית הגידול עצמו, ושאותם פרטים מקטינים את זמן התגובה מתחת לסף המקובל מחוץ לערים, ומאפשרים לטורפים פוטנציאליים אחרים ללכוד אותם ביותר קלות.